

Velký Bor, Jetenovice, Slivonice

duben, květen 2024

Slovo pana starosty...

Vážení spoluobčané,

vítám Vás u dalšího vydání Velkoborských novin. Březen, za kamna vlezem, duben, ještě tam budem, toť velmi známé pořekadlo na jarní měsíce. Počasí je ovšem jako na houpačce. Chvilí teploty trhají plusové rekordy, všechno vykvete, pak zase razantní ochlazení a co nestačilo odkvést tak zmrzlo, tím pádem je úroda nejistá.

V pátek 8. března proběhla pro všechny ženy oslava Mezinárodního dne žen. Je dobře, že se schází stále více a více žen a mohou si tak popovídat v příjemném prostředí.

Začátkem března v rámci akce „Uklid'me Česko“ se ve Velkém Boru sešla parta lidí, kterým není lhostejný nepořádek kolem silnic a odpočívadel. Bylo opět sebráno mnoho odpadků, které byly zlikvidovány při svozu komunálního odpadu.

V sobotu 9. března se uskutečnil dětský maškarní rej, kterého se zúčastnilo téměř 70 dětí se svými rodiči a prarodiči, tím pádem byl kulturní dům téměř plný. Celé odpoledne vyhrával DJ Seven. Děti si užily krásné odpoledne plné her a zábavy.

Od Zeleného čtvrtku do Bílé soboty nahradili zvony koledníci s řehtačkami. V sobotu dopoledne chodili po vsi s koledou, za kterou dostávali vajíčka, nějaké sladkosti či peníze.

V sobotu 20. dubna proběhla celostátní protestní akce proti možnosti vybudování hlubinného úložiště radioaktivního odpadu v naší lokalitě Březový potok.

Proč protest proti vládnímu záměru umístit úložiště radioaktivních odpadů pod památnou Prácheň?

V 90. letech 20. století první ataky obcí zdejšího regionu vládními institucemi.

V roce 2003 direktivní oznámení z MPO o zařazení Horažďovicka do vytipovaných míst v ČR.

Koncem r. 2020 přišlo z MPO sdělení, že lokalita byla určena mezi čtyři místa v rámci ČR.

Nyní se zde problematika týká 10 samosprávných celků (9 obcí a 1 města) a lidí z jejich 31 sídel. Což je cca 10.000 lidí zde trvale bydlících, plus stovek rekreačních a podnikatelských subjektů.

V květnu 2023 obce z horažďovické lokality společně podaly na MŽP „Připomínky k žádosti SÚRAO o stanovení průzkumného území pro zvláštní zásah do zemské kůry na lokalitě Březový potok“.

V r. 2023 předložil ministr J. Síkela návrh zákona o řízeních souvisejících s hlubinným úložištěm.

Na počátku r. 2024 byl Sikelův návrh schválen v Parlamentu. V zákonu však chybí zapracování připomínek obcí o posílení práv samospráv, dobrovolnost a komplexnost celého procesu.

V březnu 2024 obce dopisem oslovily ministra MPO J. Síkela a opět žádají o jednání o postupech při povolování průzkumných prací, o revizi zákona a o případných kompenzacích.

V přípravných dokumentacích jsou uváděny předpokládané jednotlivé součásti stavby na Horažďovicku:

- cca 306 ha hlubinného úložiště v hloubce až 1 km, úvahy o zvětšení až na 500 ha (850 fotbalových hřišť)
- cca 20 hektarů povrchového areálu a překladiště hlubinného úložiště, plus další stavby v krajině
- dlouhodobé důlní činnosti s velkými objemy 5.500.000 m³ materiálů a skládky v okolní krajině.

V úterý 30. dubna budou ve všech vsích vztyčeny **májky**. Dbejte na bezpečnost při této práci, ať nedojde k úrazu, a užijte si hezký večer nebo celou noc při hlídání májky.

Od měsíce května začíná letní svaz komunálního

odpadu, to znamená, že vývozy popelnic budou prováděny jednou za čtrnáct dní.

V pátek 3. května od 19 hodin v kulturním domě ve Velkém Boru proběhne **divadelní představení** ochotníků ze Strážova, kteří zahrají hru „**Klíče na neděli**“.

V neděli 5. května, v rámci oslav osvobození republiky, navštíví naši obec kolona dobových vozidel americké armády. **Vojenská vozidla** budou zaparkována v čase 14:30 – 15:15 hodin na návsi ve Velkém Boru. Přijďte si prohlédnout tehdejší techniku a zbraně. Občerstvení je jako vždy zajištěno.

V pátek 17. května od 19 hodin v kulturním domě ve Velkém Boru zahraje **divadelní ochotnický spolek Tyjátr** z Horažďovic **Souborné dílo Williama Shakespeara ve 120 minutách**. Je to komedie, co trhá

bránice.

V sobotu 18. května proběhne ve všech obcích svoz **velkoobjemového a nebezpečného odpadu**. **Velký Bor 9-10 hodin, Jetenovice 10-11 hodin a Slivonice 11:30-12 hodin**. Odpad přivezte v uvedenou hodinu na určená místa. Stavební odpad a eternit nebereme.

V pátek 7. a v sobotu 8. června nás čekají **volby do Evropského parlamentu**.

Děkuji všem, kteří bez váhání ochotně pomáhají při zajišťování různých akcí a úklidu obcí. Přeji Vám stále zdraví, hodně štěstí a pevné nervy.

Mějte se dobře a ať Vás život baví.

Václav Zábranský

- **V úterý 30. 4. bude pošta ve Velkém Boru zavřena.**
- **Od měsíce května začíná vývoz popelnic prováděný jednou za čtrnáct dní.**
- **V sobotu 18. 5. proběhne svoz velkoobjemového a nebezpečného odpadu. Velký Bor 9-10 hodin, Jetenovice 10-11 hodin a Slivonice 11:30-12 hodin.**

Oslavenci v květnu

90 let	Sládek Jaroslav	Jetenovice
70 let	Pihera Josef	Jetenovice
92 let	Kolářová Božena	Velký Bor
87 let	Kolářová Marie	Velký Bor
83 let	Pouska Jan	Velký Bor
60 let	Hiršman Jaroslav	Velký Bor
60 let	Ratulovská Hana	Velký Bor
60 let	Strolená Marie	Velký Bor

Oslavenci v červnu

65 let	Hrdličková Hana	Velký Bor
--------	-----------------	-----------

**Oslavencům přejeme
hodně štěstí a zdraví.**

Zamyšlení

P. Stanislava Bušty

„Potkalo mě štěstí. Přišlo a zase odešlo.“

Tak jsem četl kdesi jakýsi rádoby vtipný aforismus. A podobně bych mohl napsat o velikonoční návštěvě u mě na faře. Přijeli, dva dny pobyli a pak odjeli. Neteř s manželem a dvěma dcerkami. Mladší se jmenuje Lucie a o dva roky starší Viola. Vzpomínám, jak jedna známá, když byla školního věku a hrála nadšeně na klavír, říkala: „Kdybych měla dceru, tak bych jí dala jméno Klavíra. Když může být Viola, tak proč by nemohla být Klavíra.“ Nevím, jestli by to jako dospělá opravdu tak udělala. Děti mívají různé nápady, které v dospělosti se nezdají být až zas tak moc rozumné. Ale o tom nemám v úmyslu psát. Mohl bych třeba uvést, jak píše ve své románové trilogii „Ani královský purpur tě nezachrání“ spisovatelka paní Vaňková, že když byl zavražděn král Václav III. v Olomouci při tažení do Polska, roku 1306, královna Viola na útěku před nepřáteli se uchýlila do kláštera johanitek na Velkém Boru, kde porodila dvojčátka, chlapce. Co s nimi bylo dál se nezmiňuje. Kdo má zájem, může si trilogii půjčit, myslím, že je i v knihovně ve Velkém Boru. A tak dál, o čem jsem chtěl psát, když jsem článek psát začínal. Začal jsem o té, pro mě milé, velikonoční návštěvě psát proto, že ti moji příbuzní, co mě o Velikonocích navštívili, přijeli z Chlumu u Třeboně, kde mají několik let postaveno. Takže bydlí na okraji toho pěkného jihočeského městečka, a tím pádem jsou od centra dosti vzdáleni. Městečko je známé velkými rybníky Hejtman a Staňkovským. A bylo známé světoznámými sklárnami, a to zejména broušeným českým křišťálem. To bývalo. Už není. Nová doba tomu nepřála, takže

sklárny jsou zavřeny, údajně pro nedostatečný odby, že prý broušené sklo už vyšlo jaksi z módy. To se tam tak říká, co je pravda, nevím. Ale proto o tom nepíši. Zmiňuji se tady o tom městečku nedaleko Třeboně z toho důvodu, že se nedávno dostalo do zájmu masových i nemasových médií, a sice, že tam hořel kostel.

Takže ve zprávách televizních či internetových jsme se dozvěděli, že v pondělí 25. března, kolem šesté hodiny večer, si nějaký občan povšiml, že z kostela jde kouř, a potom z oken šlehal i plameny. Takže poplach, přijeli hasiči, nejdříve zřejmě místní a potom myslím, že dalších šest jednotek, z toho jedna profesionální. Členem té první místní byl i tamější místostarosta, a když nebyly klíče, tak vyrazili boční dveře, aby se do kostela dostali. O něco později přijela i paní starostka s klíči. Jsou zřejmě uloženy na městském úřadě, právě pro takovéto mimořádné případy. Pan farář, který má, kromě dalších, farnost Chlum na starosti, sídlí na faře v Třeboni. Požár se podařilo uhasit. Škoda byla odhadnuta na 15 miliónů. Neznám výsledek šetření, ale podle předběžných zpráv měl požár vzniknout na kůru (kruchtě) někde v oblasti varhan. Příčina: zřejmě elektřina. Na fotkách, které jsem viděl na internetu ve zprávách, z kostela šel mohutný kouř a z oken šlehal plameny. Varhany byl značně poškozeny, v levé části pískaly doslova žárem rozteklé, roztaveny.

Ti příbuzní z Chlumu, kteří mne o Velikonocích navštívili, toho nevěděli o moc víc, než co jsem já viděl a věděl ze zpráv na internetu. Akorát navíc mluvili o tom, že se tam říká, že se tam udál zázrak. Kdo chce, může věřit, kdo nechce, nemusí, může to klidně nazvat náhodou. Požár vznikl zřejmě v oblasti varhan. Poblíž na stěně bylo nástěnné svítidlo, skleněný kryt, za ním žárovka. Krycí sklo i žárovka prý byly žárem ohně roztaveny. Nedaleko, asi metr, byly obrazy Pána Ježíše a Panny Marie, v dřevěných rámech, za sklem obrazy tištěné na papíru, a ty byly netknuty. Zajímavé, přinejmenším pozoruhodné. Tak se tam říkalo, že na přímělu Panny Marie, již je kostel zasvěcen, Ježíš požár zastavil, byť třeba prostřednictvím lidí. Pro koho není problém uvažovat o zázraku, může uvažovat dál. Panna Maria údajně v nějakých svých zjevení mluvila o tom, že jí byla Bohem dána ta moc, že by mohla zastavit všechno zlo ve světě, včetně válek (a že dokonce může měnit fyzikální zákony). To se mi zdálo podivné, ale třeba v tomto případě – v záru se roztaví sklo, a vedle sklo, dřevo a papír zůstanou netknuté. Tak kdo ví, jak to bylo. Všechno je možné, i to co je nemožné. Říká anděl Gabriel Panně Marii: „U Boha není nic nemožného!“ 25. března se slaví Slavnost Zvěstování Páně. Anděl Páně zvěstoval Panně Marii, že porodí syna a dá mu jméno Ježíš. Panna Maria říká, že by mohla udělat pro lidi mnoho, kdyby lidé o to stáli, kdyby se za to modlili, kdyby o to prosili.

Když už jsem zmínil oblast víry a zázraků, což

v ateistické zemi není zrovna něco moc přijatelného, pokračoval bych v duchu víry dál. Samozřejmě, že otázkou víry jsou i tak zvaná různá Zjevení Panny Marie. Kdo věřit chce, věřit může, kdo nechce, nemusí. Panna Maria v nich už asi 200 let mluví o tom, že se lidé vydali na cestu špatným směrem. To zaznělo v Paříži (1830), v La Salletě (1846). Tam údajně Panna Maria plakala, lidé (její děti) špatně jdou, a plakala nad tím, k čemu tak asi tak dojdou. Asi nejznámější bylo Zjevení Panny Marie v Lurdech (1858). Tam zaznívá trojnásobná výzva k pokání – ke změně smýšlení – k změně lidstva směřování – řečeno volně třikrát Panna Maria opakuje: Jdete špatně – jdete špatně – zvolili jste špatné zaměření života.

A přichází počátek 20. století. Ve světě 1. světová válka. A přichází Zjevení ve Fatimě. Tam zaznívá z úst Panny Marie ultimátum. Buď změňte směr, anebo jdete do zkázy. Vyzvala děti, které ji viděly a s ní mluvily a skrze ně všechny lidi, aby se modlili za skončení války, že když budou lidé prosit, ona ji zastaví. Ale když se lidé nezmění (k lepšímu) přijde další válka, daleko hroznější než ta první – a přišla.

A přichází údajná Zjevení Panny Marie v Medžugorji. Uviděli ji poprvé děti 24. 6. 1981, na Slavnost Narození sv. Jana Křtitele. Kolem tohoto data bývá na Velkém Boru pouť, neboť podle této slavnosti je velkoborský kostel nazván. Ale toho úterý 24. 6. 1981 ji děti sice uviděly, ale dostaly strach a utekly. Poprvé s Pannou Marií mluvily den následující, ve středu 25. 6. 1981. A toto datum bývá uváděno jako první Zjevení Panny Marie v Medžugorji. A ta Zjevení trvají každý den dodnes. Jako zajímavost je možno uvést, že 25. každého měsíce dává Panna Maria Poselství pro celý svět. V každém poselství vyzývá Panna Maria k modlitbám za mír (představila se v Medžugorji jako Královna Míru). K modlitbám za mír neustále vyzývá a zároveň nabádá, aby se lidé snažili ve světě uskutečňovat mír, pokoj, lásku, dobro, spravedlnost.

V poselství světu, které Panna Maria dala právě večer, letošního 25. března, kdy hořelo v kostele v Chlumu u Třeboně, Panna Maria řekla, že „lidstvo bloudí bez Boha a bez lásky.“ A je možno se zeptat: Kam a k čemu tak asi lidé tak mohou dojít?! Poslední dva roky Panna Maria zdůrazňuje, že jedinou cestou záchrany je návrat k Bohu a k Božímu řádu – k zákonu dobra, spravedlnosti, lásky. Jinak že lidstvo nemá budoucnost. Lidé, že musí uznat, že se jim to vymklo z rukou a musí to odevzdat modlitbou do rukou Božích.

Zajímavé je, že v tom chlumském kostele je jako připomínka konce 2. světové války namalován na stěně hořící tank a děkonné procesí na poděkování za konec této strašné války. A město Chlum samo o sobě je jakoby připomínkou 1. světové války. Tamější zámek byl letním sídlem následníka trůnu Ferdinanda de Este, tam pobýval v létě 1914 a odtud odjížděl se svojí manželkou na manévry do Srbska a v Sarajevě byl na něho spáchán atentát. A začala 1. světová válka. Kostel

nechal, v polovině 18. století, postavit tamější panstvo Fünfkirchen. Česky „Pět kostelů“ Pětikostelí – slavné poutní místo v Německu. A jméno zakladatelů tohoto kostela je vyjádřeno i ve stavbě kostela: má pět věží. A v souvislosti s válkami by nám toto číslo mohlo připomenout 5. přikázání Boží: Nezabiješ!

A tak by bylo možno uvádět další a další souvislosti, které možno vážně brát a nebo se jim smát. A myslím, že není přehnané tvrzení: že mír ve světě je ohrožen. Jedni vidí řešení ve zbrojení a válčení, jiní zase v mírových jednáních. Jedni druhým nadávají: „válkychtiví“ „chcimírům“ „chcimírové“ „válkychtivým“. Myslím, že to jaksi nikam nevede. A tak, kdo věří na modlení, ať se za mír modlí, a všichni se snažme, abychom byli tvůrci dobra, lásky, míru a pokoje v sobě a ve svém okolí – ve svém srdci, ve svých rodinách, v obci - mezi sousedy, spolupracovníky, spolužáky a vůbec tam, kde jsme, kde žijeme. Může se to zdát málo! Ale lepší i toto málo než nic! Tak se snažme a o mír a pokoj usilujme, co můžeme, jak můžeme a kde můžeme!

Stanislav Bušta

Sbor Velkobor

Milí přátelé, Májový podvečer duchovní hudby v našem kostelíčku už je na dosah a naše pianistka Jana pilně zkouší s našimi letošními hosty panem Petrem Sudou a jeho manželkou Terumi Suda Hatashima a dcerkou Emičkou, která vystoupí jako třetí host našeho koncertu. Jsou moc milí a něco víc o nich se dozvíte i z rozhovoru otištěného dále. Pevně věříme, že nás přijdete v sobotu 4. 5. od 18,00 h podpořit svou účastí a srdečně zveme!

Žáci paní učitelky Panuškové, která vyučuje hru na housle a violu v Horažďovické ZUŠ, připravili spolu s Velkoborem koncert ve Svěradicích v pátek 10. 5. od 18,00 h a vystoupení zopakují na ZUŠ Open v Horažďovicích 31. 5. Dále nás čeká 7. 7. páteční Noc kostelů v kostele sv. Petra a Pavla na náměstí v Horažďovicích od 18,00 h a den poté koncert v kostelíku na Malém Boru.

Před pěti lety jsme si připomínali deset let fungování VELKOBORU koncertem na sále KD s účastí členů, kteří sbor zakládali, podíleli se na jeho růstu pod vedením paní učitelky Popelíkové a paní Radky Kočí. Uteklo to jako voda a letos máme opět půlkulaté výročí – ve sboru se vystřídal mnoho tváří, koncertů, a míst, kde jsme za tu dobu zpívali, je nespočet, a VELKOBOR to nevzdává a funguje dále. Všichni, kteří pravidelně docházejí na zkoušky, obětují mnoho hodin ze svého volna, jdou se svou kůží „na trh“ a organizují koncerty bez nároku na odměnu, si zaslouží veliké poděkování a respekt. Jsme dobrá parta, máme mladé posily a výbornou pianistku i novou sbormistryni a doufáme, že to tak zůstane.

Marie Hlůžková

Rozhovor

s hosty Májového podvečera duchovní hudby

Na letošním 9. ročníku Májového podvečera duchovní hudby se posluchačům představí výborný trumpetista Petr Suda, který získal hudební vzdělání na hudební škole v Horažďovicích (u Františka Niembauera) a na konzervatoři v Plzni ve třídě prof. Jiřího Pačese. Od roku 1998 působí v Jihočeské filharmonii v Českých Budějovicích, od roku 2002 je také členem trumpetové skupiny orchestru opery Jihočeského divadla. Kromě toho se, stejně jako další účinkující Terumi Suda Hatashima, věnuje pedagogické činnosti.

Dalším skvělým hudebníkem, kterého budete mít možnost slyšet, je Terumi Suda Hatashi. Jak jméno napovídá, narodila se v Japonsku, kde ve třech letech začala hrát na klavír a ve dvanácti na klarinet. Vystudovala hudební oddělení střední školy Shiga Ishiyama a interpretační oddělení Ženské univerzity Doshisha na Fakultě umění a věd. Následovalo studium na Pražské konzervatoři (u Ludmily Peterkové) a klarinetové kurzy a soutěže v různých evropských zemích. Později nastoupila do Jihočeské filharmonie, s tímto orchestrem vystupovala i jako sólistka na koncertech. Založila trio Symbioza (klarinet, housle a klavír).

Poslední z tria hudebníků na tomto koncertě je velmi talentovaný „benjamínek“ Ema Sudová, nar. 2016. Ta začala hrát na housle ve čtyřech letech. Nyní je ve 2. ročníku ZUŠ B. Jeremiáše v Českých Budějovicích ve třídě Josefa Bürgera a již se zúčastňuje soutěží. V tomto školním roce získala v okresním kole 1. cenu s postupem do krajského kola, kde získala 2. cenu.

Pane Sudo, mohl byste našim čtenářům sdělit, jaký vztah máte k Pošumaví?

Narodil jsem se v Sušici a vyrůstal v Chanovicích, kam se stále vracím. I když jsem kvůli práci již 25 let v jižních Čechách, stále mám trvalý pobyt tam. A z hudebního pohledu – jsem členem pošumavské dechovky Úhlavanka kapelníka Jana Červeného.

Nabízí se otázka, zda jste měl možnost se velkoborským posluchačům již někdy představit?

Ve Velkém Boru jsem již hrál: v kostele jsem (tehdy jako student konzervatoře v Plzni) hrál na svatbě na varhany – na tuto akci rád vzpomínám. A ještě jsem měl možnost hrát ve zdejším kulturním domě – pamatuji se téměř přesně, kdy, v březnu 2017. Na tuto hudební produkci mám zvláštní vzpomínku. Hrál jsem, ačkoliv mi vůbec nebylo do hraní.

Mohl byste čtenářům nastínit, zvukem kterého nástroje nás oblažíte?

Bude to převážně barokní hudba pro trubku a varhany.

Byla hra na trumpetu Vaším dětským snem? Kdy jste se začal věnovat hře právě na tento nástroj?

Nebyla, chodil jsem do hudební školy v Horažďovicích, ale téměř po celou dobu docházení mě ani nenapadlo to dělat profesionálně. Na tuto myšlenku mě přivedl farář Stanislav Bušta, který hledal varhaníka do kostela v Chanovicích. Hudba mě začala bavit, a protože jsem hrál na trubku, dělal jsem přijímací zkoušky na konzervatoř právě na ni.

Do Velkého Boru jsou kromě Vás přizváni další dva, Vám velmi blízcí, hudebníci. Mohl byste čtenářům sdělit, kteří dva muzikanti to jsou?

Je to manželka a kolegyně z Jihočeské filharmonie Terumi Suda Hatashima a naše dcera Ema.

Terumi, co Vás přesvědčilo přestěhovat se do Čech?

Do České republiky jsem se dostala proto, že jsem chtěla správně cítit evropskou hudbu a poznat zdejší způsob života. Naskytla se možnost studovat u prof.

Ludmily Peterkové a ta mne přihlásila na konkurz do Jihočeské filharmonie, kde nyní pracuji.

Petře, nezvažoval jste naopak Vy přesun do Japonska?

V Japonsku je velmi těžké pracovat, jejich tempo je pro Evropana vražedné. Když jsem byl jednou v Japonsku přes měsíc, napadlo mne, že bych tam zkusil týden pracovat a najít si brigádu, kde bych si ověřil, zda bych obstál (samozřejmě, že by to nebyla práce v hudebním oboru, ale nějaké pomocné práce v kuchyni – krájení ryb apod.), ale nezrealizoval jsem to. Co se týká pracovní spolupráce s Japonskem, jsem vedený jako lektor hudební školy Kasame – je to škola pro dospělé zájemce o studium hudby a probíhá on-line. V praxi to vypadá tak, že člověk z Japonska si vybere jednoho z mnoha lektorů, které má škola k dispozici (na trubku je nás 10) a zaplatí si u něho několik lekcí (5, 10, ...). Potom se přes e-mail domluví čas výuky a co ho konkrétně zajímá (např. Dvořákovy symfonie, sólové koncerty, ...), v daný čas si zavoláme a 60 minut probíhá výuka. Musí se zde počítat s časovým posunem, v Japonsku je o 8 hodin více než v ČR, takže já učím ve 12 hod, ale kolega na druhé straně má už večer. Z tohoto důvodu jsem musel i několik zájemců o mé lekce odmítnout, protože čas výuky vycházel na 2., 3. nebo 4. hodinu ráno.

Terumi, jak se Vám u nás líbí? Co máte na Čechách nejraději?

Máte tu zajímavá historická města i kulturní krásy.

Jaké největší kulturní rozdíly mezi Čechy a Japonskem vnímáte?

Petr: To je spíše otázka na Terumi. Nebyl jsem v Japonsku nikdy tak dlouho, abych opravdu nějaké větší rozdíly pocítil. Za mne mohu říci, že když se s někým chcete domluvit, dobře spolupracovat atd., je jedno, jestli je Čech nebo Japonec. Principy určitého

chování máme podobné.

Terumi: Rozdílů je mnoho – už od každodenní komunikace s lidmi, kdy je potřeba mít znalosti o věku a pracovní pozici osoby, se kterou komunikuji, abych se k dotyčné osobě chovala dostatečně uctivě. Nejlépe to vystihla má kamarádka Veronika Ageiwa (Česka, která se vdala do Japonska) ve své knize Deník japonské manželky. Několik konkrétních příkladů – v Evropě slavíte svátky a narozeniny. V Japonsku jmenné svatky vůbec nemáme, většina jmen je originál a nemáme tedy kalendář se jmény a daty, kdy se svátek slaví. Rozdíly jsou například i v etiketě stolování. Například, když jíme nudle, nahlas srkáme, což je v Čechách nevhodné.

Mohli byste čtenáře seznámit se svými nástroji?

Petr: Asi každý zná trubku – žesťový dechový nástroj. Na koncertě ve Velkém Boru budu hrát na trubky tzv. vysokého ladění – konkrétně D trubka a piccolo trubka – obě od skvělého výrobce Schilke. Nástrojů mám celou řadu – většinu z nich vlastní orchestry, Jihočeská filharmonie nebo Jihočeské divadlo. Můj soukromý nástroj je stříbrná trubka V. Bach. Ve filharmonii nejčastěji používáme trubku YAMAHA-XENO. Nejnovější nástroj, který mám asi 2 roky a který mi zakoupila opera Jihočeského divadla, je z dílny holandského mistra Huba van Laara. Na tento nástroj jsem čekal přes půl roku – s kolegy z orchestru jsme byli přímo v dílně van Laara v Holandsku, kde jsme celý den vybírali z ručně dělaných nástrojů bez povrchové úpravy. Hub van Laar nás poslouchal a doporučoval a radil, který nástroj si máme vybrat. Nástroj, který jsme vybrali, potom ještě šel na povrchovou úpravu – vybírá se z možností zlato, stříbro a po výběru úpravy mat či lesk se nástroj ručně dotvoří. Jedna zajímavá věc nás překvapila – u stříbrných nástrojů nám přibližnou cenu řekl hned, kdo si vybral zlato, se cenu však dozvěděl až v den výroby – protože cena zlata je velmi pohyblivá.

Terumi: Hraji na klarinet – moje nástroje jsou od francouzského výrobce BUFFET CRAMPON, model TOSCA – na koncertě ve Velkém Boru budu hrát na dva nástroje – ladění A a B.

Zahrajete si někdy všichni společně?

Petr: Zahrajeme si málo. Chuť by byla, ale čas je proti nám.

Terumi: S Emou si občas zajdu zahrát do její základní školy (před Vánoci apod.). Jinak cvičíme spolu doma téměř každý den.

Který repertoár hrajete nejraději?

Petr: Je to různé – ze symfonické tvorby mám rád Dvořáka (v téhle sezóně máme za sebou premiéru oper Jakobín) a vždy, když slyším jakoukoliv Dvořákovu hudbu, říkám si – je česká a světová zároveň.

Terumi: Hraji ráda každou hudbu.

Na které hraní vzpomínáte nejraději?

Petr: Asi nejde ze stovek koncertů vybrat jeden. Rád jezdím hrát na otáčivé hlediště v Českém Krumlově (často se tam hrály Rusalky), ale jednu osobnější vzpomínku mám – hornista Petr Duda hledal 3. člena na koncert do jeho tria v kostele v Chlumu u Třeboně. Rád jsem jeho nabídku přijal a během koncertu jsme se střídali s dalšími účinkujícími. V čas, kdy jsem nehrál, jsem seděl za varhanami a poslouchal (dolů jsem neviděl) a říkal jsem si – odkud já ten hlas znám – a byl to člen Spirituálu kvintet Dušan Vančura, který bydlel v nedalekém Mirochově. Po koncertě jsme se s Dušanem skamarádili a udělali několik pro mne nezapomenutelných koncertů – pro Český rozhlas s Ivo Šmoldasem, v Schwarzenberské hrobce s činohercem Stanislavem Zindulkou. Bohužel někteří z těchto výjimečných pánů už mezi námi nejsou.

Terumi: Ráda vzpomínám na koncerty v krásných českých sálech – Rudolfinum, Obecní dům, Lichněstýnský palác, ...

Najdete si někdy čas a chuť poslouchat hudbu jen tak pro radost? Po kterých skladatelích či interpretech v tom případě sáhnete?

Petr: Z tzv. vážné hudby téměř nic pro relaxaci neposlouchám – člověk má stále tu deformaci, že si říká „zahrál bych to také tak...?“ Jinak mám rád poslech hudby, hlavně folk – v létě občas zajdeme na některé koncerty a jsem moc rád, že se s některými interprety této hudby známe osobně a máme možnost si s nimi občas zahrát.

Terumi: Ráda sleduji pořady na ČT ART. Baví mne poslouchat stejné skladby od různých interpretů.

A u jaké činnosti dovedete úplně „vypnout“?

Petr: Výlety do přírody s dětmi.

Terumi: Vzhledem k tomu, že jsem Japonka, sleduji přes internet japonské televizní programy (seriály, zprávy, atd.).

Děkuji za rozhovor a 4. května se na Vás ve Velkém Boru budeme těšit!

Jana Brůžková

SDH

Jetenovice

Vážení spoluobčané,

dovolte, abych vám přiblížil události, které náš hasičský spolek pořádá. První akce je dětské maskarní, které proběhlo 24. 2. v místní hospodě. Druhou akcí byly vepřové hody. Návštěvníků mnoho, živá hudba, vynikající vepřové speciality. Děkuji všem, kteří se podíleli na přípravách za jejich ochotu. O Velikonocích nás provázelo řehtání po obci. Proběhla také brigáda na přípravu přístřešku, který se postavil za hasičárnou. Za postavení musím poděkovat Danu Oudovi. Rychlá a kvalitní práce podle našich představ. Musím poděkovat i Obci Velký Bor za financování. Poslední akce byla 12. 4. kdy nás přijel přivítat pan Pavel Houdek, aby nám připomněl pravidla silničního provozu.

Co nás čeká.....

Stavění máje, kam jste všichni zváni, v květnu okrsková soutěž v Chanovicích a o jetenovické pouti sraz rodáků po pěti letech.

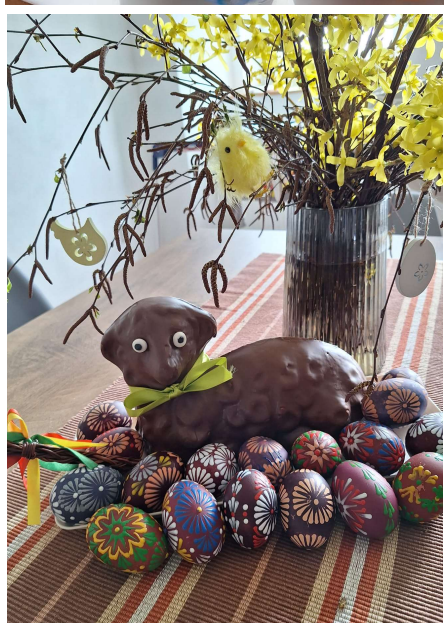
Starosta SDH Petr Makovec

Velikonoce v Jetenovicích

Velikonoce ve Velkém Boru

Velikonoce ve Slivonicích

Maškarní ve Velkém Boru

Přechod pro chodce v malé obci???

Dle názoru dopravní policie a s ohledem na předpisy EU téměř nemožné.

V roce 2013, kdy byl v obci Velký Bor „položen“ nový asfaltový koberec, a tím pádem zrušen přechod pro chodce, **jsem žádal dopravní policii o obnovení tohoto přechodu pro chodce.** Následovná odpověď zněla, že **obnovení přechodu není možné s ohledem na předpisy EU.** Víím, že někdy je opravdu obtížné silnici II. třídy přejít. O hůře pohybujících se obyvatelích ani nemluvě. Po čase jsem proto požádal o schůzku na místě samém. Účastníkem této schůzky byl dopravní policista, projektant dopravních staveb a vedoucí SÚS PK Klatovy. Za obec jsem se účastnil schůzky já s místostarostou obce. Sdělení zúčastněných orgánů bylo takovéto. U přechodu musí být vyvýšené chodníky s náslapy pro nevidomé (pozemky na jedné straně silnice nejsou v majetku obce), přechod musí být osvětlen (to bychom dokázali zařídit), minimálně 50 přecházejících za hodinu (to nemáme), maximální délka přechodu 7 metrů (což je problém) a samozřejmě rozhledové vzdálenosti. Závěrečné rezumé bylo jasné.

Jediným, ale dle mého názoru nedobрым řešením je zřízení „místa pro přecházení“. To je vyvýšené místo pro chodce uprostřed silnice. Pokud by byl takový ostrůvek vybudován, již nezbyde místo k projetí velké zemědělské a jiné techniky. Upozorňovali jsme také na to, že ve Střelských Hořticích jsou přechody po pár stech metrech, což nikoho nezajímalo, protože je to jiný kraj. Několikrát jsem při jednání opakoval „pojďte vymyslet, jak to udělat, a ne proč to nejde.“ Vše zbytečně. Předpisy a nařízení platí a bylo hotovo.

A ještě jeden postřeh od projektanta dopravních staveb. „Silnice je zde příliš široká, je potřeba ji zúžit obrubníky aby řidiči nejezdili příliš rychle.“ Nedokáží si představit, jak bychom „skákali“ přes obrubníky, když je potřeba si nadjet při odbočování s velkým vozidlem nebo zaparkovat před hospodou.

Tolik na vysvětlení, proč není v obci přechod pro chodce.

Jak to v životě chodí, vše je v lidech. Jestli bude silnice široká nebo úzká, ten kdo chce jet rychle, toho nezbrzdí nic.

Václav Zábranský

Homesharing hledá rodiče na hlídání

Novou, naprosto unikátní životní zkušenost nabídne nejen handicapovaným dětem, ale také rodinám, které chtějí pomáhat, projekt Homesharing. Homesharing je zjednodušeně řečeno odlehčovací služba, originálním způsobem řešená sdílená péče o handicapované dítě, kdy na jedné straně stojí rodina s nemocným dítětem a na straně druhé tzv. hostitelská rodina. Ta se rozhodne pomáhat s péčí o dítě tím, že si ho pravidelně bere k sobě domů a po domluvenou dobu se hostitelské rodiny starají o svěřené dítě. „Pro hostitele jde o příležitost posílit schopnost empatie, tolerance, zažít pocit prospěšnosti a obohacení svého života,“ uvádí koordinátorka homesharingu Jana Javorská.

Autorem projektu je Místní akční skupina (MAS) Pošumaví se sídlem v Klatovech. Garantem občanské sdružení Děti úplňku. Hostitelem se může stát kdokoli, kdo má chuť a čas věnovat svůj čas druhým, jednotlivci i rodina. V rámci přípravy projdou postupně vstupními pohovory, vzděláváním a podporou zaštiťující organizace. Právě takové rodiny jsou nyní extrémně potřeba.

Cílovou skupinou této služby jsou děti s mentálním či kombinovaným handicapem od 3 do 15 let věku. Sdílenou péčí děti získávají životní zkušenosti v novém prostředí, novou síť vztahů a vlastní svět bez rodičů. Pro jejich rodiče znamená homesharing možnost odpočinout si od náročné každodenní péče, zařídit si běžné věci, uvědomit si, že na to nejsou sami. Homesharing umožňuje dítěti zažít odlišné rodinné

prostředí, tím že zvyšuje jeho přizpůsobivost a připravuje ho na proces delšího odloučení od primární rodiny. „Na budoucí osamostatňování jsou v homesharingu připravováni i rodiče dítěte, kteří si postupně zvykají na občasnou nepřítomnost dítěte,“ doplňuje Jana Javorská. MAS Pošumaví je aktuálně jediným regionem v Plzeňském kraji, kde homesharing funguje. Úspěšnou historii a rozvinutou síť má v jiných městech po celé České republice.

Více na www.homesharing.cz

Pokud chcete pomáhat, ozvěte se na Jana Javorská: 724158377 javorska@centrum.cz

pokračování na další stránce

Silvie, která se narodila s mentálním handicapem rodině Dleskových, žije v Kejnících u Horažďovic, v malé vesničce na Klatovsku.

„Silvinka je podle psychologů mentálně na úrovni tří, tří a půl letého dítěte. Je to naše přerostlé mimino, které nemluví,“ shrnula Jitka.

Když se její dcera narodila, tak lékaři žádný zdravotní problém neodhalili. Prvních problémů si rodiče všimli zhruba ve třech letech, kdy se Silvinka začala bezdůvodně vztekat, křičela, zlobila. „Někdy byla až agresivní, dnes víme, že byla nepochopená,“ vysvětluje.

Běžná mateřská škola pro ni nebyla vhodná, nyní navštěvuje speciální školku v Sušici. Silvince svědčí homeopatická péče, s rodiči navštěvují specialistku

v Domažlicích, kliniku alternativní medicíny v Praze, zdejší medikamenty zlepšily její zdraví, Silvie má teď dietní stravu, která jí prospívá.

Tomu, komu Dleskovi v rámci projektu homesharing Dleskovi svěří, musí bezmezně věřit. Rodiče doufají, že krátký pobyt v cizí rodině jejich dceru obohatí. Odloučení na delší čas by nesnesli. „Pro nás by bylo ideální na několik hodin,“ doplňuje. Od homesharingu také čekají, že získají nové kontakty, poznají nové lidi, nové rodiče, které mají handicapované dítě. „Mohli bychom se potkávat, děti by si spolu mohly hrát. Všem by nám bylo dobře. Zatím se nám takovou rodinu nepodařilo najít,“ uzavírají.

Pavel Pechoušek

Tradice májky

Den a noc mezi posledním dubnem a prvním květnem měla odpradávná pro lidi symbolický a magický význam. Do dnešních dob se dochovalo hlavně stavění máje, na mnoha místech dnes spojené s pálením čarodějnic. Pojdme se podívat do minulých dob, jak tradice probíhala a jaký měla význam.

Stavění májů byla oslava, která našim předkům připomínala, že příroda se znovu probudila. Starobylý kultovní obyčej byl provázen tancem a hudbou. Muži den předem pokáceli jehličnatý strom v lese a zbavili jej větví a kůry. Ponechali jen vršek. Dívky zase připravily věnec a ozdobily ho stužkami. Věnec symbolizoval nedotčené panenství děvčat ze vsi, a právě proto se ho snažili mladíci z okolních vesnic získat pro sebe. Bylo tedy třeba májku poctivě hlídat. Někde pouze do dalšího dne, jinde ovšem i tři dny a noci. Když muži máj uhlídali, nikdo se ho již poté nesměl dotknout.

V některých oblastech se po měsíci májka kácí, což je spojeno s další veselí. V oblasti jižních Čech však zůstává na svém místě po celý rok, aby přinášela štěstí a prosperitu obci až do té chvíle, než se vymění za novou.

Ústřední, obecní máj, však nebyl jediný, který během Filipojakubské noci ve vesnicích vyrostl. Zamilovaní mládenci stavěli svým vyvoleným dívkám malé májky pod okna. Šlo o mladé břízky, rovněž vyzdobené věncem a stužkami. Stavění těchto májek byl zasnubní rituál. Na Moravě nebo v Německu se tyto májky dívkám upevňovaly na střechy či komíny a dívky porovnávaly, která má nejvyšší.

Mezi chlapci bylo také oblíbené šplhání na máj. Nejhrbitější z nich potom ukořistili zeshora stuhu. Někde se k tomuto účelu připevňovala na špici i lahev s alkoholem. Kolem májové tradice probíhala i koleda. Buď chodili chlapci s menší májkou, nebo děvčata s věnečkem. Za vybrané peníze se potom pořádala zábava s muzikou v hospodě.

A jaké jsou kořeny této tradice?

Její starobylost a rozšířenost dokazuje to, že ji najdete i v dnešních dnech v různých podobách po celé Evropě. Na východě se jako májka používá mladá bříza, která se obleče do ženských šatů či ozdobí barevnými hadříky a stuhami. Po společné hostině je nesena k domu, kde několik dní zůstává jako host. Pak je společně s věncem vhozena do řeky. Významem rituálu je nejspíš dešťové kouzlo.

Ve Švédsku se máj nazývá majstång a staví se v předvečer svátku sv. Jana Křtitele, tedy 23. června. Jedná se o vysoký a rovný kmen smolné borovice s obručemi a kusy dřeva, který má připomínat muže s pažemi v bok. Celá májka je ozdobena listy, květy, barevnými stuhami, pozlacenými vaječnými skořápkami a na vrcholu má větrník nebo praporek. Okolo ní se pak tančí v kruhu. Tanec se stuhami okolo májky se provozuje i v Rakousku.

Všechny oslavy s májkou mají souvislost s tradičními namlouvacími rituály.

Co stavění máje vlastně znamená?

Jedna z lidových pověstí praví, že se o Filipojakubské noci slétají čarodějnice a škodí lidem i dobytku. Zlým silám mělo zabránit právě postavení ozdobeného stromu. Předkřesťanské kořeny nejspíš souvisí s účelem přinesení lesního ducha do vesnice a zajištění jeho požehnání.

Slavnosti spojené s májkou bývaly často doprovázeny přítomností figury oblečené do květů nebo listů. Výjevy a symbolika měly původně nejspíš interpretovat májového krále a královnu. Jako personifikaci mužského a ženského principu, přírodních sil a přicházejícího jara. Symbolika tradice byla tak významná, že se ji středověký klér pokoušel neúspěšně vymýtit.

To se naštěstí nepovedlo a proto se již v následujících dnech můžeme všichni opět sejit na návsi a užít si společně oslavu jara, která nás spojuje se starobylými kořeny a tradicemi našich předků.

Ludmila Bakonyi Selingerová

Štěpán Muchka

Zdraví je levnější než nemoc aneb 365 dní v moci bez ne-moci.

V prvním vydání jsem mluvil více o tom, jak bychom mohli přistupovat sami k sobě a více filozoficky. Dočetli jste se, že existuje vedle **akutního zánětu** také **chronický zánět**. **Chronický zánět** je zodpovědný za většinu civilizačních nemocí, i za to že jsme např. unaveni nebo špatně spíme. Dále také víme, že chronický zánět je způsoben nějakou **ne-rovnováhou**. Než se pustím do toho, co způsobuje nerovnováhu na buněčné úrovni a tím i vzniku chronického zánětu, tak na příkladu s nedostatkem vitamínu C vysvětlím, jak vzniká nemoc z nutričního nedostatku a to vitamínu C.

Kurděje – Co to je? Definice je: Kurděje (skorbut, Möllerova Barlowova choroba, avitaminóza C) je nemoc způsobená dlouhodobým nedostatkem vitamínu C ve stravě.

- Kurděje byly akutní u evropských námořníků v 15. století během dlouhých výprav.
- Námořníci byli po měsíce odkázáni na dietu sušeného masa a sucharů.
- Nemoc, zejména skorbut, způsobila mnoho obětí.
- Snahy lékařů o léčbu skorbutu byly neúspěšné až do 18. století.
- Skotský lékař James Lind objevil účinnou léčbu skorbutu v roce 1747, ale zveřejnil ji až v roce 1772.

Průkopníkem v oblasti preventivní medicíny, výživy a hygieny byl James Lind, který vědecky prokázal preventivní vlastnosti šťávy z citrusů.

Řešení: Denní příděl nápoje obsahujícího ocet, mořskou vodu a šťávu ze dvou pomerančů a jednoho citronu dokázal rychle vyléčit i těžký skorbut.

Vitamín C (kyselina askorbová) je esenciální vitamín, které tělo neumí vyrobit, a proto je potřeba vitamín C doplňovat z potravy. Historie nám ukazuje, že absencí vitamínu C v potravě způsobí, že onemocníme a bez doplnění zemřeme.

Žijeme v 21. století, kdy bychom mohli říct, že žijeme v nadbytku všeho, ale přesto jsme statisticky častěji nemocní. Nemoci, které kdysi postihovaly především starší generace, se nyní objevují i u dětí. Cukrovka, střevní onemocnění, psychické problémy, nemoci mozku atd. se posunuly o desítky let dolů k datu narození.

A proč, nechybí nám něco? Asi ano, naše potrava je převážně energetická, a ne nutričně dostačující, aby v našem těle převážila rovnováha. Co když je více esenciální prvků, které je nutné doplňovat ze stravy, aby nám tak dokonalé soukolí, jako je naše tělo, dobře sloužilo?

Co vlastně jíme?

Citují PharmDr. Margit Slimáková (rok 2023) – Vařit poctivý vývar od základů nebo za použití polotovaru? Společnost pro výživu doporučuje polotovary! Nejlépe vývar z Knorru a zahustit jej instantní bramborovou kaší!

Zde jeden ze slajdů z jejich konference ke školnímu stravování. Ze zákulisi k tomu zprávy, že konference byla dostatečně energizována cukrem a jejich předním odborníkem a kuchařem, který školí jídelny je expert zastupující Orkla, tedy druhého největšího výrobce balených potravin v Česku i pod značkami jako je Vitana nebo Masox.

Rodičům mohou jen doporučit napsat na Ministerstvo školství, mládeže

a tělovýchovy, které konferenci zaštitilo, že si přeji poctivé vaření ze skutečných potravin. Možná nejlépe rovnou na nového pana ministra Mikuláš Bek, který právě dává dohromady své priority. **Závěr nechám na vás.**

POKUD MÁME ŘEŠIT PROBLÉMY, JE TŘEBA ZOHLEDNIT ZÁKLADNÍ FAKTA.

Mražená pizza a proteinová tyčinka škodí podobně jako kouření, varují vědci.

Zdroj: 28. 8. 2023 15:55 - celý článek viz QR kód ---->>>>

Dvě nové studie varují před negativním vlivem **ultra-zpracovaných potravin**.

Název ultra zpracované potraviny – **kolika kroky průmyslového zpracování prošly**. Často jsou v nich přítomné přidané konzervační látky, zvýrazňovače chutí, barviva i sladidla. „Vzhledem k tomu, že ultrazpracované potraviny představují 55

% naší stravy, **měl by to být pro nás budiček**. Potravinářské společnosti by neměly lidem prodávat potraviny, které je aktivně zabíjejí,“ uvedl Henry Dimbleby, bývalý britský vládní poradce pro potraviny.

Doživotní střevní záněty sužují stále více dětí

Zdroj: 17. 9. 2023, 5:53 - celý článek viz QR kód ---->>>>

vředy na sliznici i tlustého střeva, pozn. red.) je v dětském věku na vzestupu. Když propuknou v dětském nebo adolescentním věku, tak mají těžší průběh s možnými komplikacemi a vyžadují komplexní a intenzivní léčbu,“ řekl Právu gastroenterolog Milan Lukáš, přednosta kliniky ISCARE a bývalý předseda gastroenterologické společnosti.

Expozice ultra-zpracovaným potravinám a nepříznivé zdravotní účinky: souhrnný přehled epidemiologických metaanalýz – z British Medical Journal

Zdroj: <https://www.bmj.com/content/383/bmj-2023-077310>

Publikováno: 28.2.2024

- Účastnilo se jí téměř: 10 000 000 lidí
- Neplatil ji žádný výrobce potravin
- Vědci i sledovaní lidé byli ze 3 kontinentů

• Barviva, konzervanty, plnidla, stabilizátory podle studie zásadně ničí zdraví lidí a nelze se na ně adaptovat.

• Ultra-zpracované potraviny definitivně mohou podle studie za enormní nárůst obezity, spánkových a duševních poruch, ale také byly potvrzeny souvislosti s kardiovaskulárními chorobami, cukrovkou i některými druhy rakoviny.

- Mezi takové patří i balený chleba, balený toustový chléb, snídaňové cereálie....

Uvádím zde oficiální zdroje. Přirozeně toto není pozitivní zpráva. Proto, abychom mohli snížit dopad takto zpracovaných potravin na naše zdraví, bylo nutné, abych se zmínil o zdroji, který naši nerovnováhu v těle způsobuje, a to jsou právě mimo jiné ultra-zpracované potraviny.

Výše uvedené příklady veřejně známých článků nám říkají, že konzumujeme potraviny, spíše „otraviny“, které nejsou pro náš životní výkon ideální. Obecně toto většina z nás ví, jen teď je to podloženo čísly a závěry. Problém těchto potravin není jen v tom, že svým zpracováním nám škodí, ale také v tom, že neobsahují pro nás nutričně dostatečné množství látek, které jsou nezbytné pro správné fungování našeho organismu. Takže nám škodí dvakrát. Pod falešným pocitem nasycení se stáváme nutričně podvyživení a naše tkáně a orgány jsou „leptány“ záněty. Díky tomu „stárneme“ mnohonásobně rychleji než předchozí generace. A to je jen proto, že jsme v životním kolotoči, který nám bere pozornost o to, **jen tělo vyživit a vyčistit. Jen tak se staneme plni síly a náš aktivní život se bude prodlužovat.**

Nemoc, kterou vnímáme jako první manifestaci příznaků, je až ve 3. stádiu nemoci, předtím jsou změny na buněčné úrovni, které nemají bolest. Nejen výživa na buněčné úrovni, bude obsahem příštích článků.

Zapisujte si 14 dní, co jíte, co pijete, jak se cítíte, jak vám je, a pak vyhodnoťte, jestli je vše v rovnováze. Je to o energii nebo o výživě? „Čištění“ = základ je pestrost vláknin v potravě.

30. 4.		Stavění májky	Návsi
3. 5.	19:00	Divadelní ochotníci Strašín - Klíče na neděli	KD Velký Bor
4. 5.	18:00	Májový podvečer duchovní hudby	Kostel Velký Bor
5. 5.	14:30	Oslavy osvobození	Náves Velký Bor
17. 5.	19:00	Tyjátr Horažďovice - Souborné dílo Williama Shakespeara ve 120 minutách	KD Velký Bor
18. 5.		Svoz velkoobjemového a nebezpečného odpadu	Návsi
7. - 8. 6.		Volby do Evropského parlamentu	

